Kingdom of Thailand

☞ EDICT OF GOVERNMENT ☜

In order to promote public education and public safety, equal justice for all, a better informed citizenry, the rule of law, world trade and world peace, this legal document is hereby made available on a noncommercial basis, as it is the right of all humans to know and speak the laws that govern them.

TCPS 73-2546 (2003) (Thai): BRASS WARE

BLANK PAGE

BRUTUM FULMEN
IGNORANTIA JURIS NON EXCUSAT
PROTECTED BY COPYRIGHT

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
เครื่องทองเหลือง

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะเครื่องทองเหลืองที่มีทองเหลืองเป็นวัสดุหลักทำด้วยมือ อาจมีการใช้เครื่องจักรเป็นอุปกรณ์ช่วยในบางขั้นตอนการผลิต ทั้งนี้ไม่ครอบคลุมถึงเครื่องทองเหลืองที่ใช้กับอาหารและเครื่องดื่ม

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ เครื่องทองเหลือง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากทองเหลืองเป็นวัสดุหลัก ผ่านกรรมวิธีการหล่อแบบขึ้นรูป หรือสานลวดลาย อาจขัดเงาให้มันวาว หรือทาสี หรือรมดำ

๒.๒ เครื่องทองเหลืองหล่อ หมายถึง เครื่องทองเหลืองที่นำทองเหลืองมาหลอมละลาย แล้วนำไปผ่านกรรมวิธีการหล่อแบบขึ้นรูป อาจนำไปขัดเงาด้วยน้ำยาขัดเงาให้มันวาวสวยงาม อาจแต่งสี หรือรมดำ หรือพ่นทราย มีทั้งผิวเรียบและมีลวดลาย ทำเป็นของใช้ต่าง ๆ เช่น แจกัน เชิงเทียน

๒.๓ เครื่องทองเหลืองสาน หมายถึง เครื่องทองเหลืองที่ได้จากการนำเส้นทองเหลืองที่มีลักษณะเป็นเส้นแบน เส้นกลม หรือเส้นเล็กขนาดเส้นลวด มาสานขึ้นรูปให้เป็นลวดลาย อาจมีหุ่นแบบหรือไม่ก็ได้ นำมาขัดด้วยน้ำยาขัดเงาให้มันวาวสวยงาม หรือรมดำ ทำเป็นของใช้ต่าง ๆ เช่น แจกัน กล่อง ของชำร่วย

๓. ประเภท

๓.๑ เครื่องทองเหลือง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑.๑ เครื่องทองเหลืองหล่อ

๓.๑.๒ เครื่องทองเหลืองสาน

๔. คุณลักษณะที่ต้องการ

๔.๑ ลักษณะทั่วไป

๔.๑.๑ เครื่องทองเหลืองหล่อ

ต้องมีรูปแบบ รูปทรงที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง การตัดต่อชิ้นงานหรือการเชื่อมติดต้องไม่เห็นรอยต่อที่ชัดเจน และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความแข็งแรง มีผิวเรียบ ไม่มีรูพรุน หรือตามด ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจน ไม่แตก ร้าว หรือทำให้เกิดอันตรายในการใช้งาน ถ้ามีลวดลายต้องกลมกลืน ประณีต สวยงาม

๔.๑.๒ เครื่องทองเหลืองสาน

ต้องมีรูปแบบ รูปทรง ที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง เส้นไม่บิด หัก โก่งหรืองอ และการต่อลวดลายต้องกลมกลืน แข็งแรง ทนทาน การเก็บริมต้องเรียบร้อย สม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน

๔.๒ สี (ถ้ามี)

ต้องสม่ำเสมอ ไม่ด่าง หลุด หรือลอก

๔.๓ การขัดเงา

ต้องมันวาวสวยงาม สม่ำเสมอ ไม่เห็นรอยขัดของตะไบหรือของกระดาษทรายที่เรียกว่า “รอยขนแมว”

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๘.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคนไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนน จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔.๔ ปริมาณทองแดงและสังกะสี

ให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก

๔.๕ การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๕. การบรรจุ

๕.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุเครื่องทองเหลืองในภาชนะบรรจุที่สะอาด เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับเครื่องทองเหลืองได้

๖. เครื่องหมายและฉลาก

๖.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุเครื่องทองเหลืองทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อเรียกผลิตภัณฑ์ เช่น แจกันทองเหลือง

(๒) ปริมาณทองแดงและสังกะสี

(๓) ขนาดหรือมิติ

(๔) เดือน ปีที่ทำ

(๕) ข้อแนะนำในการใช้และการดูแลรักษา

(๖) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๗. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

๗.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง เครื่องทองเหลืองประเภทเดียวกันที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน

๗.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้

๗.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๕ ข้อ ๕. และข้อ ๖. จึงจะถือว่าเครื่องทองเหลืองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป สี และการขัดเงา ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบตามข้อ ๗.๒.๑ แล้ว จำนวน ๓ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๑ ถึงข้อ ๔.๓ จึงจะถือว่าเครื่องทองเหลืองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๒.๓ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบปริมาณทองแดงและสังกะสี ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากทองเหลืองที่ใช้ทำจำนวน ๕ กรัม เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔.๔ จึงจะถือว่าเครื่องทองเหลืองรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๗.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างเครื่องทองเหลืองต้องเป็นไปตามข้อ ๗.๒.๑ ข้อ ๗.๒.๒ และข้อ ๗.๒.๓ ทุกข้อ จึงจะถือว่าเครื่องทองเหลืองรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๘. การทดสอบ

๘.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป สี และการขัดเงา

๘.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบเครื่องทองเหลืองอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ

๘.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๘.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ		เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	เครื่องทองเหลืองหล่อ	ต้องมีรูปแบบ รูปทรง ที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง การตัดต่อชิ้นงานหรือการเชื่อมติดต้องไม่เห็นรอยต่อที่ชัดเจน และไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความแข็งแรง มีผิวเรียบ ไม่มีรูพรุน หรือตามดปรากฏให้เห็นอย่าง ชัดเจน ไม่แตกร้าว หรือทำให้เกิดอันตรายในการใช้งาน ถ้ามีลวดลายต้องกลมกลืนประณีต สวยงาม	๔	๓	๒	๑
	เครื่องทองเหลืองสาน	ต้องมีรูปแบบ รูปทรงที่เหมาะสม ประณีต สวยงาม ไม่บิดเบี้ยว หรือเอนเอียง เส้นไม่บิด หัก โก่ง หรืองอ และการต่อลวดลายต้องกลมกลืน แข็งแรง ทนทาน การเก็บริมต้องเรียบร้อยสม่ำเสมอตลอดชิ้นงาน	๔	๓	๒	๑
สี (ถ้ามี)		ต้องสม่ำเสมอ ไม่ด่าง หลุด หรือลอก	๔	๓	๒	๑
การขัดเงา		ต้องมันวาวสวยงาม สม่ำเสมอ ไม่เห็นรอยขัดของตะไบหรือของกระดาษทรายที่เรียกว่า “รอยขนแมว”	๔	๓	๒	๑

๘.๒ การทดสอบปริมาณทองแดงและสังกะสี

ให้ใช้วิธีวิเคราะห์ทางเคมีโดยทั่วไปหรือวิธีอื่นใดที่ให้ผลเทียบเท่า

๘.๓ การทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก

ให้ตรวจพินิจ